

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2007

Citazzjoni Numru. 961/2006

Mare Blu Tuna Farm Limited (C20565)

vs

**Dr. Louis Cassar Pullicino li b'digriet tal-Qorti tal-1 ta'
Dicembru, 2006 gie nominat bhala kuratur deputat
sabiex jirrapprezenta bastiment assenti MV Ray G**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors fejn fih is-socjeta` attrici ppremettiet illi:

1. Fil-lejl bejn id-disgha u ghoxrin (29) u t-tlettin (30) ta` Settembru, tas-sena elfejn u sitta (2006), bastiment, bl-isem ta` MV Ray G bin-numru ta` registrazzjoni ta` I-IMO 9293997 irregistrat fl-Italja, b`tul ta` mija u erbgha u hamsin metru (145m) dahal fuq qasam tal-hut (fish farm) proprjeta` tas-socjeta` rikorrenti, Mare Blu Tuna Farm

Limited, li tinsab madwar erbgha mili nawtici 'l boghod mill-kosta Maltija ta` Marsascale, u kkaguna diversi hsarat;

2. Is-socjeta` attrici zzomm, trabbi u thaxxen ghal qatla tonn tat-tip '*blue fin*' f`dan il-qasam tal-hut sabiex ikun mibjugh u esportat barra minn Malta;

3. Ghal diversi minuti qabel sehh l-incident bastimenti madwar il-qasam tal-hut u li huma stazzjonati f`dawk l-ibhra biex jiffornixxu xoghol ghas-socjeta` attrici, wisew il-kaptan tal-bastiment MV Ray G, permezz tar-radju, li fir-rotta tieghu ser jolqot il-qasam tal-hut u huwa ta` periklu ghal bastimenti ohra fl-inhawi. Minkejja dawn it-tentattivi ta` twissija l-bastiment xorta wahda dahal fil-qasam tal-hut hawn fuq imsemmi.

4. Meta sehh l-impatt mal-qasam tal-hut l-bastiment konvenuta ma waqfitx u baqghet sejra fuq ir-rotta taghha;

5. Il-bastiment laqat zewg gaggeg minn sett ta` sitta li jiffirmaw parti mill-qasam tal-hut. Illi gaga wahda kienet vojta pero` l-gagga l-ohra kellha madwar mitt tunellata metrika ta` tonn u li bl-impatt harab u ma setghax jinqabad, bil-konsegwenza li l-bejgh tieghu ntilef.

6. Dawn il-gaggeg ma setghax jinstabu wara li sehh l-impatt u probabilment tkaxkru mal-vapur u gherqu fl-ibhra tal-madwar.

7. Ghalhekk il-hsarat u d-danni fil-qasam tal-hut jikkonsistu fost ohrajn fis-segwenti:

(a) Telf ta` bejgh ta` madwar mitt tunellata metrika ta` tonn li harab minn wahda mill-gaggeg tal-qasam li kien involut fl-incident mertu tal-kawza;

(b) Dghajsa jisimha Sakata li kien irmunkata ma` wahda mill-gaggeg involuti fl-incident mertu tal-kawza;

(c) Zewg gaggeg li ma nstabux wara l-impatt mal-bastiment MV Ray G;

(d) Xibka zghira maghrufa ahjar bhala '*Japanese Small Net*';

(e) Pizzijiet biex jzommu l-gaggeg f' posthom fil-qasam tal-hut;

(f) '*Wire Rope*';

(g) Eluf ta` metri ta` hbula;

(h) Baga;

(i) Disgha settijiet ta` ankri u katini.

8. Is-socjeta` rikorrenti kontinwament tassigura sabiex il-qasam tal-hut, proprjeta` taghha, hija ben visibli ghal bastimenti ghaddejjin f`dawk l-ibhra, kemm b`inhar kif ukoll bil-lejl permezz ta` bagi, dawl u bastimenti, proprjeta` tas-socjeta` rikorrenti;

9. Apart l-prekawzjonijiet mehuda mis-socjeta` rikorrenti sabiex jigu evitati incidenti bhal dak mertu tal-kawza, il-Gvern Malti pogga wkoll diversi bagi li juru l-parametri tal-qasam tal-hut f`dawk l-akkwati fejn sehh l-incident mertu ta` din il-kawza;

10. Apparti dawn il-prekawzjonijiet il-proprjeta` tas-socjeta` rikorrenti tkun immarkata fuq ir-radar ta` kull bastiment li huwa ghaddej f`dawk l-ibhra;

11. Il-proprjeta` tas-socjeta` rikorrenti ghandha tkun immarkata fuq il-karti ta` navigazzjoni ta` kull bastiment lit kun ghaddejja minn dawk l-ibhra u li ghandhom ikunu aggornati minn zmien ghal zmien;

12. L-unika mod kif il-bastiment MV Ray G setgha dahal fuq il-proprjeta` tas-socjeta` attrici huwa permezz ta` traskuragni grossa u fl-istess hin konsapevoli li incident bhal dan kien wisq probabli;

13. Is-socjeta` proprjetarja tal-bastimenti konvenuta, permezz ta` l-assikuraturi taghha *'The Standard'*, ghamlet u prezentat, bla pregudizzju, favur is-socjeta` attrici *'Letter of Undertaking'* li fiha qed tiddikjara li fl-eventwalita` proceduri gudizzjarji jew permezz ta` arbitragg il-vapur jinsab responsabbli ghad-danni hawn fuq deskritti, huma lesti jhallsu dawn l-istess danni;

14. Permezz ta` *'Letter of Undertaking'* is-socjeta` proprjetarja tal-bastiment MV Ray G, accettat il-gurisdizzjoni *in rem* tkun il-gurisdizzjoni ta` Malta.

Talbu lill-konvenuti jghidu ghaliex din l-Onorabbli Qorti m`ghandhiex:

1. Tiddikjara li l-incident mertu ta` din il-kawza tkun unikament tort tal-bastiment MV Ray G u sehh minhabba traskuragni grossa u fl-istess hin konsapevoli li incident bhal dan kien wisq probabli;
2. Tillikwida d-danni subiti mis-socjeta` attrici;
3. Tordna lil bastiment MV Ray G thallas id-danni hekk likwidati lis-socjeta` attrici.

Rat ir-risposta fejn fiha eccepew illi:

Fatti

1. Fid-29 ta` Settembru, 2006, l-bastiment MV Ray G kien qed jaghmel vjagg lejn Santa Panagia biex jghabbi merkanzija minn hemm u gie dirett lejn Malta biex jigi supplit bi bunkers. Il-bastiment nghata struzzjonijiet mill-ufficcju tal-Harbour Master hawn Malta biex jipprocedi fiz-zona maghrufa bhala *"Bunkering Area number 4"*.
2. Il-bastiment wasal f` din iz-zona ghall-habta tal-5.30 ta` wara nofs in-nhar u ankra fil-pozizzjoni Lat. 35/48 8N Long. 014/35. Ghal habta tal-5.45 pm wasal il-bastiment M.T. Santa Elena vicin il-bastiment Ray G biex jigu suppliti l-bunkers necessarji. Kien hemm bastiment

ohrajn f`din l-istess zona. L-operat tal-bunkering beda fis-6.54 pm u dam sat-8.54 pm.

3. Wara li telaq il-bastiment M.T. Santa Elena minn vicin il-bastiment Ray G issokta il-vjagg tal-bastiment Ray G ghall-habta tal-11.45 pm lejn Santa Panagia.

4. Il-vjagg ipproceda u ntemm fid-destinazzjoni tieghu minghajr ebda xkiel jew problemi. Pero` wara li wasal il-bastiment f`Santa Panagia l-ghada 30 ta` Settembru, 2006, ghall-habta tas-7.00 pm is-sidien tal-imsemmi bastiment gew mgharrfa mill-agenti taghhom Malta li kien sar kuntatt mis-socjeta` rikorrenti tramite l-avukati taghhom biex tigi avanzata l-pretensjoni mertu ta` dawn il-proceduri. F`dan l-istadju s-sidien saru jafu ghall-ewwel darba li s-socjeta` rikorrenti kienet qed tallega li kienet sehhet kollizzjoni bejn il-bastiment Ray G u zewg gaggeg li fihom jittrabba t-tonn mis-socjeta` rikorrenti. Gie allegat ukoll illi kien sar kuntratt jew komunikazzjoni minn terzi li kienu vicin dawn il-gaggeg mal-Kaptan jew l-ekwipagg tal-bastiment sabiex iwissu illi kienet ser issir hsara bil-movimenti tal-bastiment izda wara li saret indagni mal-istess ekwipagg irrizulta lid an ma kienx minnu u li ma kienu saru l-ebda kuntatti telefonici jew komunikazzjonijiet b`mezzi ohra u li fuq kollox ma kien hemm xejn x`jindika li kien hemm kollizzjoni jew li kien sar kuntatt bejn il-bastiment Ray G u l-gaggeg tal-hut.

5. Minkejja dan u minghajr ebda pregudizzju, is-sidien tal-bastiment tramite l-assikuraturi taghhom urew ruhhom disponibbli li tinghata garanzija biex taghmel tajjeb ghall-pretensjonijiet avanzati mis-socjeta` rikorrenti. Effettivament kien hemm negozjati diretti bejn l-avukati tas-socjeta` rikorrenti u l-P&I Club li jassikura l-bastiment Ray G, (The Standard Steamship Owners' Protection and Indemnity Association [Bermuda] Limited) li finalment wasslu biex tinhareg favur l-istess socjeta` rikorrenti '*Letter of Undertaking*' datata 6 ta` Ottubru, 2006 (Dok. LCP 1) li biha essenzjalment is-socjeta` rikorrenti nghatat garanzija mill-P&I Club ghall-pretensjonijiet tas-socjeta` rikorrenti. Din il-garanzija nghatat direttament lis-socjeta` rikorrenti u ma gietx depositata fir-registru tal-Qorti. Il-

bastiment Ray G ma kienx Malta la meta giet avvanzata l-pretenzjoni tas-socjeta` rikorrenti fit-30 ta` Settembru, 2006 u lanqas meta gew intavolati dawn il-proceduri quddiem din l-Onorabbli Qorti fit-23 ta` Ottubru, 2006. F`ebda stadju ma gie mizmum jew arrestat l-istess bastiment f`xi gurdizzjoni in kawtela tal-pretensjonijiet avvanzati mis-socjeta` rikorrenti.

6. Kif jirrizulta mill-istess garanzija u kuntrarjament ghal dak premess mir-rikorrenti fir-rikors promotur, mhuwiex minnu li s-socjeta` proprjetarja tal-bastiment Ray G accettat il-gurdizzjoni *in rem* tal-Qrati ta` Malta.

7. Wara li kienet nghatat l-garanzija in kwistjoni, kemm l-esponenti nomine kif ukoll l-assikuraturi kienu talbu lir-rikorrenti u l-avukati taghhom sabiex minghajr pregudizzju jaghtu hom l-informazzjoni jew id-dokumentazzjoni li kellhom in sostenn tat-talbiet avvanzati u dan bl-iskop li jissoktaw id-diskuzzjonijiet bejn il-partijiet minghajr il-htiega li jsiru proceduri mgħagħla izda l-esponenti baqqu qatt ma rcevev ebda risposta jew ebda tagħrif kif mitlub u kuntrarjament irrizulta li s-socjeta` rikorrenti ppreferiet li tibda dawn il-proceduri minghajr ma tiddiskuti l-kaz.

Eccezzjonijiet

Abbazi tal-fatti hawn fuq esposti u b`riserva li l-intimat jressaq l-provi kollha li jirrizultaw opportuni fil-kaz, l-esponenti nomien qed javvanza s-segweni eccezzjonijiet:-

1. In linea preliminari, din il-Qorti bhala Qorti tal-Vici Ammiraljat, ma ghandhiex il-gurdizzjoni mehtiega biex tiehu konjizzjoni tal-azzjoni proposta mis-socjeta` rikorrenti, billi essendo azzjoni *in rem*, huwa rekwizit fundamentali illi l-bastiment ikun prezenti fl-ibhra territorjali Maltin u mizmum jew maqbud b`ordni tal-Qorti fil-mument li tigi avvanzata l-azzjoni in kwistjoni sabiex il-Qorti jkollha l-gurdizzjoni mehtiega. Kif gia premess, il-bastiment intimate ma kienx Malta f`ebda stadju rilevanti u wisq anqas kien soggett ghal xi mandat ta` qbid u / jew mandat ta` impediment tal-partenza, bil-konsegwenza illi l-

bastiment intimat ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

2. Minghajr pregudizzju ghall-premess u in linea preliminari ukoll, l-azzjoni hija irritwali u insostenibbli billi azzjoni *in rem* kontra bastiment assenti hija legalment inkoncepibbli sakemm il-bastiment konvenut ma jkunx gie mizмум b`ordni tal-Qorti b`mandat kawtelatorju, liema mandat mbaghad jigi revokat bl-opportun kontro mandat u b`depositu kontestwali ta` garanzija jew depozitu. F`kull kaz u indipendentement mill-premess il-hatra ta` kuratur deputat hija ukoll irritwali stante li l-ligi ma tikkontemplax hatra ta` kuratur in rappresentanza ta` bastiment assenti.

3. Kwantu ghall-mertu tal-kaz, jigi eccepit illi l-ebda tort jew responsabbilita` ma hija imputabbli lill-bastiment intimat billi ma sar ebda kuntatt jew kollizzjoni bejn il-bastiment M.V. Ray G u l-gaggeg proprjeta` tas-socjeta` rikorrenti u ghalhekk l-kagun tal-incident in kwistjoni kif ukoll danni konsegwenzjali sofferti ma kienx il-bastiment intimat.

4. Subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess, u f`kaz biss illi b`xi mod il-bastiment intimat jigi misjub responsabbli ghall-akkadut, dan l-incident ma sehxx minhabba negligenza grossolana kif allegat u ghalhekk kwalunkwe responsabbilita` tal-bastiment intimat hija limitata skond il-ligi.

Rat id-dokumenti ezebiti.

Semghet lid-difensuri jittrattaw.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tal-intimati.

Ikkunsidrat illi f`din il-kawza, is-socjeta` attrici qed tallega illi l-bastiment MV Ray G bin-numru ta` registrazzjoni IMO 9293997 registrat fl-Italja dahal fuq *fish farm* proprjeta` tar-rikorrenti li jinsab madwar erba` mili nawtici 'l boghod mill-kosta Maltija ta` Marsascala u kkaguna diversi hsarat. Il-bastiment ma waqafx u baqa` sejjer fuq ir-rota tieghu.

Is-socjeta` attrici qed titlob likwidazzjoni ta` dawn id-danni u qed titlob lill-Qorti tordna lill-bastiment MV Ray G biex ihallas dawk id-danni.

Huwa ben saptut li l-ligi kodifikata ta` Malta ma tipprovdi per se ghall-ezercizzju ta` azzjoni *in rem*. Il-kompetenza tal-Qrati Maltin f`din il-materja intirtet mill-istatuti tal-parlament Ingliz li l-Gvern kolonjali Brittaniku estenda fl-applikazzjoni taghhom ghal Malta bhala kolonja permezz tal-*“Colonial Courts of Admiralty Acts”* partikolarment l-*“Admiralty Court Acts”* tal-1840 U 1861.

Dawn il-ligijiet jaghtu dritt lill-kreditur li jipprocedi kontra bastiment f`kaz li l-pretenzjoni tieghu taqa` taht wahda mill-*“heads of jurisdiction”* elenkati f`dawn l-istatuti u cioe`:

1. *“Claims relating to mortgages.*
2. *Claims relating to title to or to ownership and possession of a ship or proceeds arising in actions regarding possession, salvage, damage, wages or bottomry.*
3. *Claims for salvage.*
4. *Claims for damage done by ship.*
5. *Claims for damage suffered by ship.*
6. *Claims for towage.*
7. *Claims for necessaries supplied.*
8. *Claims by the holder of a bill of lading of any goods imported into Malta for any damage done to the goods through negligence or breach of contract on the part of the owner or crew of the ship.*
9. *Claims for building, equipping or repairing the ship.*
10. *Claims regarding possession, ownership, employment and earnings of a ship registered in Malta as between co-owners.*
11. *Claims by seamen for wages.*
12. *Claims by a master for disbursements made by him for use by the vessel.”*

Sabiex tirnexxi azzjoni *in rem*, pero`, huwa ben stabbilit li jridu jkunu sodisfatti kundizzjonijiet ohra li huma s-segwenti:

Kopja Informali ta' Sentenza

(1) li l-azzjoni tingieb specificatament kontra l-bastiment – ghalhekk hija azzjoni *in rem*.

(2) il-bastiment irid ikun fl-ibhra territorjali u

(3) il-bastiment irid ikun maqbud jew tinghata garanzija floku, sabiex tkun tista` ssir esekuzzjoni tas-sentenza, jekk ikun il-kaz, fuq ir-res.

Fil-kaz li ghandha quddiemha l-Qorti illum jidher li wahda minn dawn l-elementi essenzjali ghall-ezercizzju ta` azzjoni *in rem* hija mankati. Huwa fatt inkontestat illi l-vapur ma kienx fl-ibhra Maltin meta giet intavolata l-azzjoni. Is-socjeta` attrici tallega li dan kien kaz ta` *hit and run* u l-arrest ma kienx possibbli.

Il-Qorti tiritjeni li, kienu x`kienu c-cirkostanzi tal-kaz, jibqa` l-fatt li l-element essenzjali ghall-azzjoni huwa nieqes.

Is-socjeta` attrici tikkontendi li l-garanzija li nghatat minn *The Standard Steamship Owners' Protection and Indemnity Association (Bermuda) Limited* permezz tal-ittra taghha tas-6 ta` Ottubru, 2006 (a fol. 20) tirradika minnha nnifisha l-gurisdizzjoni ta` dawn il-Qrati. Is-socjeta` attrici tikkontendi li permezz ta` din il-garanzija maghrufa bhala "*letter of undertaking*" is-socjeta` proprjetarja tal-bastiment accettat il-gurisdizzjoni *in rem* tal-Qrati Maltin.

Il-Qorti ma taqbilx ma din it-tezi. Il-garanzija tkopri sommom dovuti in segwitu ta` "*final and unappealable judgement of the Maltese Courts or any other competent court or arbitration Tribunal*". Dawn il-kliem infushom huma wiesgha u ma jistghux jigu interpretati bhala xi forma ta` sottomissjoni ghall-gurisdizzjoni esklussiva ta` dawn il-Qrati! Hija ghal din ir-raguni li c-cirkostanzi ma jaqblux ma dawk tal-kaz citat mis-socjeta` rikorrenti "*The Deichlard*" fejn anki fil-bran citat mill-istess socjeta` rikorrenti odjerna, ir-riferenza hi ghal "*express agreement*". Il-garanzija permezz tal-ittra tas-6 ta` Ottubru, 2006 ma tistax tigi bl-ebda mod interpretata bhal *express agreement* ta` sottomissjoni ghall-gurisdizzjoni ta` dawn il-Qrati.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta` u tiddeciedi billi tilqa` l-ewwel eccezzjoni tal-intimat nomine u tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-talbiet attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----